

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ (1) ศึกษามูลเหตุของการคอร์รัปชันในการก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ (2) ศึกษารูปแบบและกระบวนการคอร์รัปชันในการก่อสร้างโครงการดังกล่าวของรัฐ (3) ศึกษาถึงแนวทางการป้องกันและแก้ไขการคอร์รัปชันในการก่อสร้างโครงการดังกล่าวของรัฐ โดยใช้การสัมภาษณ์เจาะลึกจากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ 16 ราย ประกอบกับการศึกษาเอกสารและทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา การใช้ตรรกะและบริบท ประกอบ

ผลการศึกษาที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1. มูลเหตุในการคอร์รัปชัน พบว่า ส่วนมากมาจากระบบการเมืองเนื่องจากการเข้ามาดำรงตำแหน่ง ส.ส. หรือรัฐมนตรี ที่ได้มาจากการซื้อเสียงได้เข้ามามีอำนาจตามกฎหมาย และได้ใช้อำนาจไปในเชิงอุปถัมภ์กับบรรดานักธุรกิจที่ให้ทุนสนับสนุนในช่วงเลือกตั้ง ได้เข้ามาร่วมแสวงหาผลประโยชน์จากงบประมาณของรัฐที่ใช้ในการลงทุนก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่ ด้วยวิธีการถอนทุนและนำบางส่วนไปใช้เป็นทุนสนับสนุนเลือกตั้งครั้งต่อไป นอกจากนี้พื้นฐานของมนุษย์ที่มีความโลภ อหิงสา และรวดเร็วก็เป็นอีกมูลเหตุหนึ่ง ประกอบกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีช่องโหว่ทำให้เกิดการคอร์รัปชันได้

2. รูปแบบและกระบวนการคอร์รัปชัน พบว่ามีหลายรูปแบบตั้งแต่การกินตามน้ำ ทวนน้ำ การล่อลวงสเปก ยั่วยวน รวมไปถึงการคอร์รัปชันเชิงนโยบาย ซึ่งจะมีรูปแบบของการจ่ายผลประโยชน์ที่แตกต่างกัน แต่จะอยู่ในสัดส่วนร้อยละประมาณ 5-30 ของมูลค่าโครงการ โดยมีผู้เกี่ยวข้อง 3 ฝ่าย คือนักการเมือง ข้าราชการ และผู้รับเหมา

สำหรับขั้นตอนในการคอร์รัปชัน พบว่า จะเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการคิดโครงการ การประสานสำนักงบประมาณ การออกแบบ การเขียน TOR การจัดหาคณะกรรมการ และการประมูล จัดซื้อจัดจ้าง ส่วนการจ่ายผลประโยชน์กันนั้น หากเกิน 100 ล้านบาทนิยมไปจ่ายกันที่ต่างประเทศ ด้วยวิธีการเปิด "L/C ลม" จากนั้นให้นักการเมืองบินไปรับที่เมืองนอก ส่วนการจ่ายกันในประเทศ จะนิยมใส่กระเป๋าล้อเลื่อนตั้งแต่ระดับ 20-50 ล้านบาทไปให้ที่บ้านเพราะปลอดภัยที่สุด

3. แนวทางป้องกันและปราบปรามการคอร์รัปชัน พบว่า จะต้องดำเนินการสนับสนุนให้องค์กรอิสระและหน่วยงานปราบปรามคอร์รัปชัน ปราศจากการแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง ให้สามารถใช้อำนาจตามกฎหมายได้อย่างเบ็ดเสร็จ โปร่งใส ขณะที่มาตรการด้านกฎหมายที่ใช้ป้องกันและปราบปรามจะต้องมีบทลงโทษที่รุนแรงและเฉียบขาด สามารถตรวจสอบได้ ด้านองค์กรภาคประชาชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมรณรงค์ให้ประชาชนต่อต้านนักการเมืองที่มาจากการซื้อเสียง สื่อมวลชน ก็ต้องเข้ามามีบทบาทในการติดตามและตรวจสอบการคอร์รัปชันในสังคมด้วย

ข้อเสนอแนะสำคัญที่ได้จากการศึกษา มีดังนี้

1. สร้างค่านิยมใหม่ ให้คนในสังคมควบคู่ไปกับการปลูกจิตสำนึกให้ต่อต้านหรือรังเกียจผู้ที่กระทำการคอร์รัปชัน

2. รัฐจะต้องบรรจุ “คอร์รัปชัน” เป็นกระบวนวิชาหนึ่งในหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อให้เด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่ได้ตระหนักถึงภัยคุกคามจากการคอร์รัปชัน รวมทั้งต้องสอดแทรกหลักคุณธรรม จริยธรรม และสร้างความเข้าใจในระบบการเมืองใหม่ ให้รู้จักเลือกคนดี คนเก่ง ที่ไม่มีการซื้อเสียงเข้ามาบริหารประเทศ

3. สนับสนุนให้องค์กรภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแล และรณรงค์ให้ประชาชนมีความตื่นตัว ไม่เลือกนักการเมืองซื้อเสียงเข้ามาบริหารประเทศ

4. รัฐจะต้องเร่งหามาตรการด้านกฎหมายเพื่อป้องกันและสกัดกั้นการคอร์รัปชัน

5. สื่อมวลชน จะต้องมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนคนดี และต่อต้านคนทุจริตคอร์รัปชัน

Title of Research Paper : Forms and Process of Corruption Appeared in the Government Large Projects

Author : Miss Sirinthip Aroonrua

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2002

The Objectives of this research are 1. to study causes of corruption in the government's large construction projects, 2. to study forms and process of the corruption in such project, 3. to find out ways to prevent and correct the corruption in such a project.

Data collection methods are largely by the in-depth interview of 16 key-informants coupled with documentary study ; data analysis is done with logical context description and the use of descriptive statistics of percentage and mean.

Results of the study can be summarized as follows :

1. Causes of the corruption are derived mostly from the political system because the members of parliament come from vote buying for most cases ; while in power, these politicians use their patronage influence benefiting business people who invested for them during the elections. The money largely come from the government construction projects. Other causes are from human greeds wanting to get rich fast and from the loophole of existing laws that can be exploited by corrupt people.

2. Forms and process of corruption are found to be many from "Kin Tam Nam" (receiving bribe without using extra effort), "Kin Tuan Nam" (putting strong effort to get the corrupt money), "Lock Spec", "Hua Ngam" (Making up unreal price to get job), including "Policy Corruption" (setting up a policy benefiting kin's or friends). The corrupt money may vary from 5-30 percent of the project cost. There are 3 parties involved, i.e., the politicians, government officials and the contractors. committees and bidding. Methods of paying the corrupted money are also varied. If the sum is more than 100 million baht, the popular practice is paying abroad with opening "L/C" fake account. At level 20-50 million baht, the money will be put in a wheel briefcase and deliver it at the designated receiver's home which is the safest way.

3. Suggested ways to prevent and suppress corruption, among others, are supporting the work of independent organizations in suppression of corruption without political interference; the people organizations as well as mass media should help campaign to suppress corruptions strongly.

Among important recommendations proposed by the researcher are the government must set up legal measures to prevent and suppress the corrupted activities effectively; promoting new values for the people to contempt the corruption, and so on.